

Çıkarma İşlemi: Bir sayıdan başka bir sayının eksilmesi azaltılmasına denir.

Onluk Bozmadan Çıkarma İşlemi: Çıkarma işlemi geriye doğru sayma işlemidir. Büyük sayıdan küçük sayıyı çıkarırız.

► Çıkarma işleminde önce birlikler, sonra onluklar daha sonra da yüzler çıkarılır.

Yüzler basamağı Onlar basamağı Birler basamağı

$$\begin{array}{r} 584 \\ - 213 \\ \hline 371 \end{array}$$

Etkinlik 1

Aşağıda verilen onluk bozma gerektirmeyen çıkarma işlemlerini yapalım.

$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 415 \\ - 214 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 568 \\ - 347 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 735 \\ - 322 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 356 \\ - 242 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 743 \\ - 443 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 500 \\ - 400 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 455 \\ - 322 \\ \hline \dots\dots \end{array}$
$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 658 \\ 352 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 656 \\ 443 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 953 \\ 053 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 574 \\ 263 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 882 \\ 570 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 745 \\ 545 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 190 \\ 190 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$
$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 341 \\ 532 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 246 \\ 303 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 146 \\ 122 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 876 \\ 632 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 446 \\ 303 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 385 \\ 273 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{Y.O.B.} \\ 985 \\ 565 \\ - \hline \dots\dots \end{array}$

Etkinlik 2

Aşağıda verilen işlemleri yapıp noktalı yerleri tamamlayalım.

$7 \text{ yüzlük} + 5 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots\dots$

$6 \text{ yüzlük} + 2 \text{ onluk} + 3 \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots + \dots\dots\dots \rightarrow \dots\dots\dots$

$\dots \text{ yüzlük} + \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots746\dots$

$\dots \text{ yüzlük} + \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots425\dots$

$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots + \dots\dots\dots \rightarrow \dots\dots\dots$

$8 \text{ yüzlük} + 4 \text{ onluk} + 8 \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots\dots$

$2 \text{ yüzlük} + 1 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots + \dots\dots\dots \rightarrow \dots\dots\dots$

$\dots \text{ yüzlük} + \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots445\dots$

$\dots \text{ yüzlük} + \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots323\dots$

$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots + \dots\dots\dots \rightarrow \dots\dots\dots$

$4 \text{ yüzlük} + 6 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots\dots$

$2 \text{ yüzlük} + 2 \text{ onluk} + 5 \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots + \dots\dots\dots \rightarrow \dots\dots\dots$

$\dots \text{ yüzlük} + \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots995\dots$

$\dots \text{ yüzlük} + \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots202\dots$

$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots + \dots\dots\dots \rightarrow \dots\dots\dots$

$5 \text{ yüzlük} + 5 \text{ onluk} + 8 \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots\dots$

$1 \text{ yüzlük} + 3 \text{ onluk} + 4 \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots + \dots\dots\dots \rightarrow \dots\dots\dots$

$\dots \text{ yüzlük} + \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots775\dots$

$\dots \text{ yüzlük} + \dots \text{ onluk} + \dots \text{ birlik} \rightarrow \dots\dots634\dots$

$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots + \dots\dots\dots \rightarrow \dots\dots\dots$

Etkinlik 3

Aşağıda verilen toplama işlemlerini yapalım.

$345 - 124 = \dots\dots\dots$

$605 - 302 = \dots\dots\dots$

$387 - 155 = \dots\dots\dots$

$572 - 430 = \dots\dots\dots$

$885 - 214 = \dots\dots\dots$

$396 - 202 = \dots\dots\dots$

$444 - 324 = \dots\dots\dots$

$659 - 314 = \dots\dots\dots$

$726 - 314 = \dots\dots\dots$

$288 - 111 = \dots\dots\dots$

$587 - 351 = \dots\dots\dots$

$385 - 251 = \dots\dots\dots$

$578 - 453 = \dots\dots\dots$

$355 - 222 = \dots\dots\dots$

$435 - 322 = \dots\dots\dots$

$488 - 314 = \dots\dots\dots$

$595 - 454 = \dots\dots\dots$

$705 - 204 = \dots\dots\dots$

$855 - 122 = \dots\dots\dots$

$743 - 132 = \dots\dots\dots$

$456 - 033 = \dots\dots\dots$

Onluk Bozarak Çıkarma İşlemi: Çıkarma işlemi birler basamağından başlanarak yapılır. Çıkarma işlemi yaptığımız sayı çıkardığımız sayıdan küçükse komşudan onluk alırsız, çıkarma işlemi yaptığımız sayıya ekleriz. Elde ettiğimiz sayıdan sayıyı çıkarırız.

$$\begin{array}{r}
 \overset{7}{\text{O}} \overset{14}{\text{O}} \\
 584 \longrightarrow \text{Eksilen} \\
 - 468 \longrightarrow \text{Çıkan} \\
 \hline
 116 \longrightarrow \text{Fark}
 \end{array}$$

Etkinlik 4

Aşağıda verilen onluk bozma gerektiren çıkarma işlemlerin işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 554 \\
 - 437 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 677 \\
 - 289 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 221 \\
 - 138 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 754 \\
 - 436 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 523 \\
 - 235 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 844 \\
 - 453 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 752 \\
 - 438 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 765 \\
 - 238 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 832 \\
 - 437 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 986 \\
 - 438 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 554 \\
 - 338 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 585 \\
 - 398 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 826 \\
 - 536 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 517 \\
 - 498 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 753 \\
 - 138 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 554 \\
 - 538 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 926 \\
 - 438 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 751 \\
 - 238 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 514 \\
 - 438 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 752 \\
 - 339 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{Y O B} \\
 \text{O O O} \\
 554 \\
 - 139 \\
 \hline
 \text{.....}
 \end{array}$$

Etkinlik 5

Aşağıda verilen onluk bozma gerektiren çıkarma işlemlerini yapalım.

$\begin{array}{r} 585 \\ - 468 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 714 \\ - 485 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 696 \\ - 447 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 350 \\ - 268 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 385 \\ - 278 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 865 \\ - 278 \\ \hline \dots\dots \end{array}$
$\begin{array}{r} 527 \\ - 268 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 925 \\ - 546 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 757 \\ - 468 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 596 \\ - 168 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 656 \\ - 498 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 556 \\ - 199 \\ \hline \dots\dots \end{array}$
$\begin{array}{r} 494 \\ - 258 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 262 \\ - 055 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 572 \\ - 298 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 459 \\ - 268 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 758 \\ - 269 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 854 \\ - 256 \\ \hline \dots\dots \end{array}$
$\begin{array}{r} 714 \\ - 365 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 834 \\ - 559 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 555 \\ - 366 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 665 \\ - 279 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 355 \\ - 266 \\ \hline \dots\dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 555 \\ - 266 \\ \hline \dots\dots \end{array}$

Etkinlik 5

Aşağıda verilen onluk bozma gerektiren çıkarma işlemlerini yapalım.

✿ 345-156 =.....	✿ 550-384=.....	✿ 825-488=.....
✿ 605-328 =.....	✿ 476-317=.....	✿ 487-218=.....
✿ 217 - 158 =.....	✿ 288-139 =.....	✿ 628-437=.....
✿ 372-129 =.....	✿ 777-358=.....	✿ 307-267=.....
✿ 315-225 =.....	✿ 425-166=.....	✿ 855-366=.....
✿ 396-207=.....	✿ 827-458=.....	✿ 785-196=.....
✿ 441-353=.....	✿ 855-166=.....	✿ 433-244=.....

Aşağıda verilen çıkarma işlemi gerektiren soruları çözelim.

- 1 3 basamaklı en büyük doğal sayıdan , üç basamaklı rakamları farklı en küçük doğal sayıyı çıkardığımızda fark kaç olur?

- 2 3 basamaklı en büyük çift sayıdan, üç basamaklı en küçük tek sayıyı çıkardığımızda fark kaç olur?

- 3 XX sayısının 128 fazlasından, iki basamaklı en büyük doğal sayıyı çıkarırsak sonuç kaç olur?

- 4 < 998 noktalı yere gelecek en büyük sayıdan, 318 çıkardığımızda fark kaç olur?

- 5 865 sayısının yüzler basamağı ile onlar basamağının basamak değerleri toplamından 865'i çıkardığımızda sonuç kaç olur?

- 6 768 sayısını en yakın onluğa yuvarladığımızda elde ettiğimiz sonuçtan, en yakın yüzlüğe yuvarladığımızda elde ettiğimiz sayıyı çıkardığımızda fark kaç olur?